

نشان‌های ماندگار

در سال ۱۸۵۹، هانری دونان، تاجر سوئیسی که از شمال ایتالیا می‌گذشت شاهد پیامدهای شوم یک نبرد در شهر سولفرینو و اطراف آن بود. وی که به شدت تحت تأثیر درد و رنج هزاران سرباز زخمی و درحال مرگ، که بدون هیچگونه مراقبت درمانی رها شده بودند قرار گرفت، کتاب «خاطرات سولفرینو» را منتشر کرد که در آن دو پیشنهاد برای بهبود کمک رسانی به قربانیان جنگ ارائه نمود:

< برپایی جمعیت‌های امدادی، در زمان صلح، در همه کشورهای، متشکل از داوطلبانی که در هنگام جنگ از سربازان زخمی مراقبت کنند؛

< ترغیب کشورها برای موافقت با ایده حمایت از زخمیان و بیماران در میدان نبرد و افرادی که از آنها مراقبت می‌کنند.

پیشنهاد اول منجر به تأسیس یک جمعیت ملی صلیب سرخ یا هلال احمر در تقریباً تمامی کشورهای جهان شد.

پیشنهاد دوم زمینه را برای تصویب کنوانسیون‌های ژنو فراهم نمود. کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو ۱۹۴۹ امروزه توسط تمامی کشورها پذیرفته شده و برای آنها الزام‌آور است. این پیشنهاد همچنین به تصویب یک علامت متمایزکننده منجر گردید تا به حمایت از خدمات درمانی نظامی، امدادگران داوطلب و زخمیان در حین مخاصمات مسلحانه کمک کند. این علامت

برای اطلاعات بیشتر، لطفاً رجوع کنید به <https://www.icrc.org/en/war-and-law/emblem>

رسالت

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ (ICRC) سازمانی بی‌غرض، بی‌طرف و مستقل است که رسالت منحصرأ بشردوستانه آن حمایت از جان و کرامت انسانی قربانیان درگیری‌های مسلحانه و دیگر شرایط خشونت‌آمیز و کمک‌رسانی به آنهاست. همچنین، کمیته بین‌المللی صلیب سرخ تلاش می‌کند تا با ترویج و تحکیم حقوق بشردوستانه و اصول جهانی بشردوستانه، مانع از درد و رنج انسان‌ها شود. کمیته بین‌المللی صلیب سرخ که در سال ۱۸۶۳ تأسیس گردید، منشأ کنوانسیون‌های ژنو و نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر است. این سازمان، فعالیت‌های بین‌المللی را که توسط نهضت در درگیری‌های مسلحانه و دیگر شرایط خشونت‌آمیز انجام می‌شود هدایت و هماهنگ می‌کند.

فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر (IFRC) بزرگترین شبکه بشردوستانه مبتنی بر داوطلبان در جهان است. با ۱۹۰ جمعیت ملی صلیب سرخ و هلال احمر عضو، ما در هر اجتماع حضور داشته و سالانه از طریق خدمات بلندمدت و برنامه‌های توسعه‌ای به ۱۶۰/۷ میلیون نفر، و همین‌طور از طریق واکنش به سوانح و برنامه‌های بازسازی سریع به ۱۱۰ میلیون نفر دسترسی داریم. ما قبل، حین و بعد از بلایا و شرایط بهداشتی اضطراری عمل می‌کنیم و زندگی مردم آسیب‌پذیر را بهبود می‌بخشیم. ما این کار را بدون تبعیض نسبت به ملیت، نژاد، جنسیت، عقاید مذهبی، مرتبه اجتماعی و افکار سیاسی افراد انجام می‌دهیم.

نشان‌های بشردوستانه

ICRC

فدراسیون بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر

کمیته بین‌المللی صلیب سرخ
سوئیس، ژنو ۱۲۰۲، خیابان په، پلاک ۱۹
تلفن: ۰۰۴۱ ۲۲ ۷۳۴ ۶۰ ۰۱
فکس: ۰۰۴۱ ۲۲ ۷۳۳ ۲۰ ۵۷
پست الکترونیکی: shop@icrc.org www.icrc.org
© ICRC آوریل ۲۰۱۶

ICRC

نشان‌های بشردوستانه

نشان‌های صلیب سرخ و هلال احمر، نماد جهانی از امید برای مردم گرفتار در بحران‌های انسانی هستند. برای جوامعی که در حال تحمل آسیب‌های مخاصمه مسلحانه و دیگر شرایط خشونت‌آمیز یا سختی‌های بلایای طبیعی هستند، این نشان‌ها نویددهنده آن است که کمک در راه است.

این نشان‌ها چه بر لباس پزشکی که در حال کار در یک بیمارستان صحرایی است، چه بر سمتی از یک وسیله نقلیه که زخمیان جنگ را جابجا می‌کند، و چه بر هواپیمایی که کار ارسال کمک‌های امدادی را انجام می‌دهد باشند، سمبل کار بشردوستانه غیرمغرضانه، بی‌طرف و مستقل برای مردم در گوشه و کنار جهان هستند.

اما این نشان‌ها معانی بیشتری نیز دارند. در زمان‌های مخاصمه مسلحانه، نشان‌های صلیب سرخ، هلال احمر و کریستال سرخ علائم حمایتی شناخته شده جهانی هستند که مربوط به پرسنل، امکانات و وسایل نقلیه درمانی نیروهای مسلح و خدمات

درمانی غیرنظامی مجاز می‌باشند، که خدمات درمانی جمعیت‌های ملی صلیب سرخ و هلال احمر (جمعیت‌های ملی) را که به عنوان معین خدمات درمانی نیروهای مسلح کار کرده یا توسط مراجع مربوط به کنوانسیون‌های ژنو مجاز دانسته شوند نیز شامل می‌شوند.

این نشان‌ها عاری از هرگونه وابستگی مذهبی، سیاسی یا فرهنگی هستند و می‌توانند به دو صورت مورد استفاده قرار گیرند:

< نشان حمایت، که به طرفین مخاصمه مسلحانه اطلاع می‌دهد که اشخاص، وسایل نقلیه یا امکاناتی که این نشان‌ها را دارند باید در تمامی زمان‌ها مورد حمایت قرار گیرند و هرگز نباید هدف حمله باشند.

این نوع کاربرد به کاربرد حمایتی معروف است.

< نشان دادن وابستگی شخص، وسیله نقلیه یا امکانات مربوطه به سازمان‌های تشکیل دهنده نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر. این نوع کاربرد به کاربرد نمادین معروف است.

نشان‌ها

سه نشان امروزه مورد استفاده قرار می‌گیرند:

کریستال سرخ

هلال احمر

صلیب سرخ

چطور می‌توان از نشان‌ها استفاده کرد؟

طبق کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹ و پروتکل‌های الحاقی ۱۹۷۷ و ۲۰۰۵ استفاده از نشان‌ها تحت مقررات سرسختانه‌ای انجام می‌شود.

برای اهداف حمایتی

در زمان مخاصمات مسلحانه، از این نشان‌ها برای اهداف حمایتی و تضمین امنیت موارد زیر می‌توان استفاده کرد:

- < پرسنل درمانی و دینی نیروهای مسلح؛
- < پرسنل، امکانات و وسایل نقلیهٔ درمانی جمعیت‌های ملی هر گاه در اختیار خدمات درمانی نیروهای مسلح قرار گیرند و مشمول قوانین و مقررات نظامی باشند؛

< با مجوز صریح دولت و تحت کنترل آن، بیمارستان‌های غیرنظامی، تمامی واحدهای درمانی غیرنظامی و دیگر جمعیت‌ها و امکانات درمانی داوطلبانهٔ امدادی، کارکنان آنها و وسایل نقلیه‌ای که برای درمان و جابجایی زخمیان، بیماران و کشتی‌شکستگان اختصاص یافته است.

هر سه نشان وضعیت برابری داشته و هر یک می‌تواند به عنوان یک وسیلهٔ حمایتی مورد استفاده قرار گیرد. این نشان‌ها باید با زمینهٔ سفید، بدون عبارت، تصویر، طرح یا نوشتار نشان داده شوند.

برای اهداف نمادین

در زمان‌های صلح، افراد زیر می‌توانند از نشان‌ها برای اهداف نمادین استفاده نمایند:

< داوطلبان، کارکنان یا اموال وابسته به نهضت (جمعیت‌های ملی، کمیتهٔ بین‌المللی صلیب سرخ و فدراسیون بین‌المللی)؛

< به عنوان یک اقدام استثنایی، آمبولانس‌ها و مراکز کمک‌های اولیه که در راستای قوانین داخلی و با مجوز صریح جمعیت ملی منحصرأ برای ارائهٔ درمان رایگان به زخمیان و بیماران گماشته شده‌اند.

هنگامی که نشان به عنوان یک «ابزار نمادین» توسط هر یک از سازمان‌های وابسته به نهضت به عنوان بخشی از لوگوی آن سازمان بکار رود، نشان همیشه باید نام و حروف آغازین آنها همراه باشد و نباید به سادگی «صلیب سرخ» یا «هلال احمر» ذکر شود. همچنین، نشان‌ها باید در ابعاد کوچک استفاده شوند و نباید به روی بازو یا بر بام ساختمان‌ها قرار گیرند تا با نشان‌های استفاده شده با اهداف حمایتی اشتباه گرفته نشوند.

استفادهٔ نادرست از نشان‌ها

هرگونه استفادهٔ نادرست از نشان‌ها می‌تواند ارزش حمایتی آنها را از بین برده و احترام برای آنها را در زمان‌های مخاصمهٔ مسلحانه مخدوش کند. این کار می‌تواند جان انسان‌هایی را که درحال ارائهٔ مراقبت‌های درمانی هستند و برای حفاظت خودشان از نشان استفاده می‌کنند به خطر انداخته و دسترسی ایمن امدادگران بشردوست و کمک‌های امدادی نهضت را از بین ببرد. در زیر به چند مورد که نباید در آنها از نشان‌ها استفاده کرد اشاره می‌شود:

تقلید

استفاده از علامتی که به واسطهٔ شکل و رنگ ممکن است با یکی از نشان‌های بشردوستانه اشتباه گرفته شود.

استفادهٔ نادرست

هرگونه استفاده‌ای که با حقوق بین‌المللی بشردوستانه در تناقض باشد. استفاده از نشان توسط افراد یا نهادهای غیرمجاز (شرکت‌های تجاری، داروخانه‌ها، پزشکان خصوصی، سازمان‌های غیردولتی، اشخاص و غیره) یا برای اهدافی که ممکن است اعتبار و احترام درخور نشان را خدشه‌دار کند.

نقض عهد

استفاده از یک نشان در جریان مخاصمهٔ مسلحانه به منظور حفاظت از رزمندگان و تجهیزات نظامی و با نیت همراه کردن دشمن. کاربرد ناقض عهد نشان چنانچه منجر به مرگ یا جراحت شدید فردی شود جنایت جنگی تلقی می‌شود.

برای حفاظت و تضمین جهان‌شمول احترام به نشان‌ها، هر یک از دولت‌های متعهد به کنوانسیون‌های ژنو ۱۹۴۹ ملزم هستند که قوانین داخلی مقتضی، با هدف قاعده‌مند کردن کاربرد نشان‌ها، قرار داده و برای کاربرد نادرست نشان‌ها چه در دوران صلح و چه در زمان جنگ مجازات تعیین کنند.

همچنین، مقامات ملی باید در جهت اطلاع‌رسانی به عموم، کسب و کارها و جامعهٔ پزشکی در خصوص کاربرد صحیح نشان‌ها گام بردارند.

جمعیت‌های ملی نیز برای تضمین کاربرد صحیح نشان‌ها با مقامات همکاری می‌کنند.

نمادهای کار بشردوستانه توسط نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر

کارکنان و داوطلبان جمعیت‌های ملی با نمایش دادن نشان‌های صلیب سرخ یا هلال احمر در طول مخاصمات مسلحانه، بلاایای طبیعی یا دیگر شرایط اضطراری و نشان دادن ارتباطشان با نهضت یک پیام بسیار مهم می‌فرستند: کاری که آنها انجام می‌دهند صرفاً بشردوستانه بوده و دسترسی ایمن آنها به مردم و جوامع متأثر از بحران باید در تمامی زمان‌ها محترم شمرده شود.

کسانی که در نهضت این علائم را نمایش می‌دهند متعهد هستند که مأموریت بشردوستانهٔ خود را منطبق با اصول هفتگانهٔ نهضت یعنی بشردوستی، بی‌غرضی، بی‌طرفی، استقلال، خدمت داوطلبانه،

وحدت و جهان‌شمولی انجام دهند. مردم می‌دانند که کار آنها ارتباطی با کار سیاسی، دینی، نظامی یا اقتصادی نداشته و به تبع توسط همگان پذیرفته شده، مورد اعتماد قرار گرفته و محترم شمرده شود.

چنین درکی ضروری است، چراکه بدان معنا است که مردم از هر زمینه‌ای، و از هر طرفی از مخاصمه که باشند به نیت بشردوستانهٔ این کارکنان اعتماد دارند، و این در عوض به کارکنان و داوطلبان صلیب سرخ و هلال احمر کمک می‌کند تا به‌طور ایمن حتی در زمان جنگ و سایر بحران‌های انسانی به مردم و جوامع نیازمند دسترسی داشته باشند.

B. Mayer/CRC

Getty Images/CRC

B. Heger/CRC